

ГОЗГАЛАС

«БІЗНЕС-КЛУБ»

Сёння мы з усіх трыбаў заклікаем да стварэння альтэрнатыўнай эканомікі. У ёй многі бачаць той выратавальны круг, з дапамогай якога мы маглі б выкараскацца з эканамічнай багні, куды трапілі. Гэта эканоміка, якая ствараецца ў працэсе сённяшніх рыначных рэформ, эканоміка, што не прымае манопалізму і адміністрацыйнага дыктату, у якую прыходзяць новыя людзі.

Адкрываючы новую рубрыку, мы і хочам прысвяціць яе ў першую чаргу паказу новай эканомікі — альтэрнатыўнай, незалежнай ад уласнасці (дарэчы, гэта не азначае супрацьстаўленне аднаго з формам, нават сацыялістычнай іх стаўленню. Раскаса пра гэтыя новыя формы і, я думаю, пра дэмакратыю, парад пра тое, як, далучыўшы, стварыць маляе прадпрыемства, агляды прадпрыемстваў, кансультацыі і да т. п. — вось асноўны круг нашых тэм. Пра гэтыя мы не супраць, калі чытачы яго расшыраць. Мы за тое, каб у кожным прадпрыемстве прадпрыемстваў была дэмакратыя, каб усе разам скінулі нарэшце з сябе скаваліны нас дурман размеркавальніцтва, вызвалілі ад псікалогіі ўраўнявання і ўтрымвання, напоўнілі энергіяй і дэмакратыя — на сваю карысць, карысць сваёй блізкай і грамадства.

(Чытайце 2-ю стар.)

ДЗЕ НЕ ЛЮБЯЦЬ БЕЛАРУСА?

Амерыканскі Таймс мір-сентэр надрукаваў даданыя апытання, праведзенага ў дзясяціх еўрапейскіх краінах, аб нянавісці на расавы і этнічны глебе. Апытанне ахапіла 13 тысяч чалавек. Найбольш неадзінадушны этнічнай групой у Еўропе аказаліся чыганы: іх актыўна не любіць 91 працэнт чхаў, 79 працэнт чхаў венграў, 59 — немцаў і 50 працэнтаў іспанцаў.

Шкавае становішча з беларусамі. І тут лізіруе Польшча, дзе 19 працэнтаў апытаных неадзінадушны беларусам. На Украіне ня-добра пачуццям да нас адчуваюць толькі 14 працэнтаў апытаных. У астатніх краінах Еўропы (у тым ліку і ў Расіі) адносіны да беларусаў больш-менш станоўчыя.

ЧАРГОВЫ ЗАКЛІК ПРАФСАЮЗАУ

Усе мы перажываем нялёгкі час. Так званая лібералізацыя цян можа прывесці да галечы народа.

У гэтым умовах Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі дзяржаўна-абавязковыя ўрады, мясцовым органам дзяржаўна-адміністрацыйнага характару.

Прыняццё дадатковых мер па захаванню рабочых месцаў, забеспячэнню работ прадпрыемстваў. Сумесна з уладам дзяржаў, якія ўваходзяць у СНД, неадкладна разгледзець кожнае выкананне пратэста ад 24.12.1991 года і забеспячэнне выканання ўгодных мер па захаванню гаспадарчых сувязей у першым квартале гэтага года, абмежаванню аптовых цэн і памераў падаткаабкладання.

Каб стабілізаваць эканоміку і вывесці яе з крызісу, неабходна ўключыць усе комплексныя рыначныя механізмы. Перш за ўсё забеспячэнне дамаганняў, раздзяленне і прыватна-уласнасці ў інтэрэсах працоўных калектываў.

Дабіцца прыняцця Закона аб прыватнасці. У першым квартале гэтага года, зыходзячы з рэальна разлічанага мінімальнага спажывецкага бюджэта, забеспячэнне павышэнне заробатнай платы, ступенды, пенсій, дапамог, іншых сацыяльных выплат прапарцыянальна яго росту.

Заклікаем усе грамадска-палітычныя партыі і рухі, стачачныя камітэты, наставаранне прафсаюзаў ў гэты нялёгкі час аб'яднаць намаганні на змякчэнне негатывіўных вынікаў пераходнага перыяду да рынку.

Са Звароту прэзідыума савета Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

ЦЭНЫ НА РЫНКАХ

21 СТУДЗЕНЯ (у рублёх)

Вільнюс. Бульба (1 кг) — 4 — 5; капуста — 4 — 5; морква — 10, бурякі — 4—5, смятана — 30—40, тварог — 40—50, малако — 40—50, ялавічына — 80, свініна — 70.

Рыга. Бульба — 6 — 8, капуста — 3 — 4, морква — 5 — 8, бурякі — 5 — 8, смятана — 60 — 80, тварог — 30—40, малако — 10 — 12, ялавічына — 40 — 100, свініна — 50 — 100.

Талін. Бульба — 15, капуста — 6, морква — 6, бурякі — 4 — 6, смятана — няма, тварог — няма, малако — няма, ялавічына — няма, свініна — 80 — 120.

Санкт-Пецярбург (Кавальскі рынак). Бульба — 10—25, капуста — 10 — 15, морква — 10 — 15, бурякі — 10 — 20, смятана — 150, тварог — 40 — 50, малако — няма, ялавічына — 130 — 200, свініна — 150 — 300.

Масква (Рыжскі рынак). Бульба — 15, капуста — 10, морква — 20, бурякі — 10, смятана — 60, тварог — 60, малако — 10, ялавічына — 150 — 200, свініна — 150 — 200.

Мінск (Камяроўскі рынак). Бульба — 8, морква — 10, шыбуля — 10 — 15, капуста — 3 — 5, смятана — 80, дыяліта — 80 — 85, свініна — 80 — 100, тварог — 50, гусь — 60, мяса — 100, малако — 5, рыба (свежая) — 50, мед — 200 ці 2 долары, бутэлька піва — 10, пачка дыгарт «Космас» — 15.

Сямідзясцірублёў у дыяліце куповаў — 100 — 115 рублёў, дыгартублёў — 150 — 180.

Гвінея-Бісау: няма кантакту

У гэта пачынае з новымі сіламі верць тым, які дэлаваецца, што заманы студэнт Політэхнічнай акадэміі ў Гвінея-Бісау ўзды пабуй выкладчыка ў яго на кватэры. Апошні лжыць у балычкі і, напэўна, думае аб студэнцкіх пісьмах, па-вадзінах, якія робіцца сапраўды непрадказальнымі.

«ПАМЯШКАННЕ ЗАХОПЛЕНА, У ПРАЦІВНІКА ЕСЦЬ ПАЦЯРПЕЎШЫЯ»

— такі радок у справядачу аб аперацыі на захопу магазіна № 22 «Саюздруку» у Мінску мігучы запісак супрацоўнікі літаратурна-выдавецкага агенцтва «Эрыдан». Калі аналізі-ны магазін № 14 быў заняты ім без страт для абодвух бакоў (пра што «Звязда» пісала 10 студзеня), то тут медыцын-скія дакументы сведчаць: маладая сіла супраць 67-гадовай жанчыны і 46-гадовага мужчыны была прыменена не вельмі ўдала.

«Звязда» лічыць неабходным вярнуцца да кан-флікту паміж «Эрыданам» і «Саюздрукам» не толькі для таго, каб акцыянаваць увагу на, мякка кажучы, арганізаваных метадах лі-таратурна-выдавецкага агенцтва здобываць сабе паміжніка, але і для таго, каб адзначыць, што гэтыя метады ў немайоры ступені былі справакаваны дзеянь-нямі мясцовых улад, у якіх адна рука не ведае, што творыць другая.

Мяркуеся, што ў ліпені мінулага года Кастрычні-цкі райвыканком Мінска ў асабе ЖРГА заключыў з «Саюздрукам» дагавор на арэнду паміжніка для магазіна № 14 да 1996 го-да. 18 лістапада ён пра-паў дакумент перадачы ў сувязі з павышэннем цэн на электраэнергію і каму-нальных паслуг. І снежня «Саюздруку» выслава-дзіла новы дагавор, а 19 снежня ён падпісваўся двума ба-камі. І раптам праз пяць дзён на аднаго тэа са «Са-юздруку» накіроўваецца ліст, у якім — патрабаван-не выславадзіць паміжні-ка з пачаткам магазіна. Пош-та перад Новым годам пра-дце не вельмі апэратывна, і ліст докочыць да адраса-та толькі 28-га. А днём раней Мінгарвыканком прыма-е рашэнне аб перадачы са-юз-друцкай плошчэ, як я ўжо загадаваліся, «Эры-дан».

З рашэннем гарвыканко-ма кіраўніцтва «Саюздру-ку» ў справе «Эрыдан» — «Саюздруку» пакуль не па-стаўлена. А ў органы ўлад ўжо ідуць лісты грамадзян з просьбай аднавіць у зыхватных магазінах продаж перыяды-ка. Грамадзяне вераць, што іх улада прыме адзіна правільнае рашэнне.

КАЛІНІНЦЫ БУДУЮЦЬ

ГАНЦАВІЧЫ. (Ю. Фё-драва). Свой уласны ланцавод пачаў будаваць саўгас імя Калініна Ган-цавічскага раёна. Клопатаў з такой новабудовай шмат. Аднак і карысць будзе вялікая. У гаспадарствы раз-лічваюць удвая павялі-

Беларусь і Амерыка: масты наладжваюцца

У Мінск прыбыў афі-цыйны прадстаўнік аме-рыканскай адміністрацыі — мі-ністр Барталам'еў, які су-стрэўся са Старэйшай Вяр-хоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіславам Шу-шкевічам. Размова да-ты-чалася ў асноўным вы-магання дагавора па СНУ — стратэгічным інстэ-ру, узабясненні, а такса-ма экспертаў з Беларусі на-вейшых тэхналогій і аб-сталявання.

Барталам'еў запэўніў, што Штаты не разгледзяць Беларусь у якасці нейкай другараднай дзяржавы, у тым ліку і ў плане раз-ва-рэння. Дыялогам за-ста-ліся задаволены абодва бакі.

Плануецца таксама ў бліжэйшым часе стварэ-не больш цесных палі-ты-чных, эканамічных і ін-шых сувязей паміж ЗША і Бе-ларуссю.

МАЙСТЭРСТВА ПІЛОТАУ

ГОМЕЛЬ (У. Пернікаў). З Сургуцкага аэрапорта ў Гомель-скі прышла падзяка ў ад-рас-це ад палітэка А. Пыркін. У п'яніх гаворках аб тым, што пілоты пра-ва-дзілі высокае професійнае майстэрства, мужнасць і вы-трымку.

А здарылася вось што. Са-ма-лет з 135 пасажырамі на бор-це ўжо набраў неабходную вы-шыню, калі вынілася, што са-стро-е выйшла з ладу і пачаў-ся падзенне лайнеру. Зварнуў-ся і пасажыры захававаліся. Ім паведамілі аб інспірацыі і супакой: усе будзе ў парад-ку. Экіпаж ведаў, што трэба ра-біць — эвакуацыя ў павет-ры да выпаркоўкі ўсяго палі-ва. Там пры пасадцы можна забегнуць пажару. Але для гэтага неабходна дакладна раз-лічыць, на якой адлегласці ад аэра-порта павіна скончыцца гару-ча, і прымусяць самалёт сплываваць па бетонную да-рожку.

ЗАПРАШЭННЕ УРАДА МАНГОЛІІ

Урад Мангольскай Народнай Рэспублікі запра-сіў Старшыню Савета Міністраў Беларусі Вячаслава Кебі-ча наведаць у кароткатэрміновым візіце Манголію на зваротным шляху з Пекіна. Аб гэтым гаворыцца ў тэ-леграме, якая паступіла ў Савет Міністраў Рэспублікі з пасольства МНР у Расійскай Федэрацыі.

Я ТАК ДУМАЮ: ВОЛЬНАЯ КАЎБАСА ПА ВОЛЬНЫХ ЦЭНАХ. ДЛЯ ВОЛЬНЫХ ЛЮДЗЕЙ?

Нам проста наканавана жыць заможна. Калі не ў Саюзе пры сацыялізме, то ў Саюзджані пры рынку. Хоць па Марксу глядзі, хоць па зорках. Калі ж ад зор-на-врунну на грэшную зямлю, то дакладна шляхоў да добрага жыцця ніхто не ведае, але ўсе рушы нас да яго вясці. Куды-небудзь зноў заявляю, такое ўжо было. Тым больш, што правадзім, за радкім выключэннем, засталіся тыя ж. І будаўніцтва рыначных адносін вядзецца амаль тымі ж метадамі, што і камунізму.

Не хапае хіба толькі суботнікаў да звыклых лозунгаў пра дэмакратыю, пабудову капіталізму.

Але калі ў 80-х годзе даўно аб'ядаўна камунізму мы так і не дачакаліся (замынілі на Лімійскіх гульнях), то ў 92-м рынак прыдзе абавязкова, бо ліміт замен ужо даўно вычар-паны. Ну, можа, і не зусім та-кі, як мы бачылі па тэлевіза-ры, а наш, уласны, на шмат горшы. Ды і адкуль яму, до-браму, ўзнікну? Ён жа не ста-раўся стагоддзямі, прычар-ка-ваўся да інтэрэсаў вытвор-цы і спажываўца, шліфуючы ўсе за-коны і механізмы свайго жыцця і дзейнасці, знаходзячы і вы-карыстоўваючы ўсе стымулы для яго лепшай працы, а, значыць, і жыцця.

Нам хуценька дакладнавалі яшчэ хутчэй прывядзены рынак — вельмі дзіўны, аднак, ры-нак. Спастогінуць механізм яго дзейнасці пажыцця. Што за ры-нак без тавараў, без рынку ра-бо-цы сілы, без рынку капі-талу? Колькі каштуе тое, ча-го няма ў продажы? А колькі яно будзе каштаваць па вольнай цэне? І кі з'явіцца яно па та-кой цэне на паліцах крам? Нас запэўніваюць, што з'явіцца. Не кажучы пры гэтым, адкуль

ВОЛЬНАЯ КАЎБАСА ПА ВОЛЬНЫХ ЦЭНАХ. ДЛЯ ВОЛЬНЫХ ЛЮДЗЕЙ?

тэмы халіць не будзем. Гэта абнавілася. Пра адначына на Гаваях і ўласны «Мерседэс» не марылі і марыць не будзем. Барацьба будзе ісці за дасяг-неннем і падтрыманнем ўжо сфар-міраванага на гэты час узроў-ню апажывання. Выгляд поў-ных палі, якія прагназуюцца ад цяжару тавараў, вельмі це-шыць вока, але наяўнасць та-ва-ру і магчымасці яго набыць — дзве адрэзаныя рэчы.

Як вынік усяго гэтага мера-прыемства будзем чакаць паве-лічэння і вырашэння ўзроў-ню цэн і зарплат. Бо людзі і іх непасрэдна кіраўнікі зноў-дусь спосабы і магчымасці ўзняць зарплату. Што да-чы-наць колькасці тавараў, тут больш складана. Страўкам, ці іншымі шляхамі, але зар-плата будзе прыведзена ў ад-паведнасць з новымі цэнамі. Наколькі хутка гэта здолеем зрабіць, не можа сказаць на-ват Глоба.

Як змяняюцца ў людзей погляды? Колькі аб'явіла-ся праведнікаў і прарокаў? І дзе яны былі, такія разумныя, раней? На ідэалогію і назву адзінай раней існаваўшая пар-тыя нашчадкаў не знайшлася. На маёмасць — хоць абдаўляй. Вярхоўны Савет забраў сабе будынак былога ЦК. І праўда — трэба некалькі разам зра-біць уладу ў прастору. А ўнівер-сітэт, бібліятэка — яны і па-ча-каць могуць. Не гэтулькі чка-лі. Ды і хіба можна было ў старым будынку ВС скласці прыстойны закон? Вось цяпер

Можна перамясціць помнікі, змяніць назвы вуліц і гарадоў, але радзімыя плямы сацыялі-зму, стэрэатыпы паводзін адра-зун змяніць нельга. А без іх змены поспехаў ад нашага скачка ў рынак хутка чакаць не прыходзіцца.

Жартоўны лозунг перабуду-ваць «Свабода ці каўбаса» бу-дзе нарэшце выкананым: будзе каўбаса па вольных цэнах, і будзе свабода для цян?

А што для нас з цям?

Яны дораць прыгажосць

ЯНЫ ДОРАЦЬ ПРЫГАЖОСЦЬ

Гісторыя Мінскага фарфораво-га заводу налічвае больш за сотню гадоў. Заснаваны ў ка-муністаў стагоддзі як ка-муністаў, ён ужо амаль паўста-годзі забяспечвае рэспубліку фарфаравай пасудай. Ставо-выя наборы, чайныя і кафе-рыяны сервізы, мастацкія вырабы — уся-го каля 170 назваў — такі сё-ня асноўны асартымент яго пра-дукцыі.

На заводзе склаўся калек-тыў кваліфікаваных кадраў: рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Створана экспе-рыментальная — мастацкая лаба-ратарыя, механізаваны асноўны тэхналагічны працэсы. Пра-

Чаму маршруты прыгарадных аўтобусаў стратныя, а некаторыя іх вадаццелі халтураць сярод белага дня?

капеек за кіламетр, што такса-ма няма. Але транспартнікі незадаволены заклучкай нось-ця, бачыце, застаюцца ў прайгрышы.

Вядома, застаюцца, калі «Мінскпасажыраўтатранс» і Міністэрства транспарту рэспублікі не навучацца лічыць кожную капейку, а будуць раў-надушна глядзець на тое, як грошы пльвучу «налева».

Яшчэ летас у артыкуле «Ві-ражы» на прыгарадных марш-рутах» («Звязда», № 97) во-стра ўзнікла пытанне аб тым, што не ўсё вырочка за презд трапляе ў касу аб'я-д-наў.

Думаецца, там зрабілі адпаведныя вывады, прынялі эфектыўныя меры, каб запя-ліць «чырвоныя святло» на шля-ху заядлых амаўраў «нава-ру»? На жаль, усе засталася па-ранейшаму.

Асабліва выразана гэта ашу-канства правялася пасля рэ-ка-ла павышэння кошту рэ-за-таў. Карыстаючыся неінар-на-ванасцю пасажыраў, шафе-ры-прыгарадных павялі сабе наважыць нахабна, пачаўшы рабіць уласны «бізнес». Пера-дае чалавек, скажам, тракці-пі-цёрку, а ўзамен атрымлівае (дарэчы, далёка не заўсёды) сімвалічны штык устога толь-кі на 25 ці 40 капеек. Можна толькі ўявіць, колькі рублёў а-бярэ ў перапоўненым салоне

Фота Юрыя БОНДАРАВА.

РЭПЛІКА

Зручнасць з «наварам»

Чаму маршруты прыгарадных аўтобусаў стратныя, а некаторыя іх вадаццелі халтураць сярод белага дня?

— Во даюць Яны што, з гладу з'ехалі?

Гэтыя дзіўныя вочкі выдаліся пачуць трэцяга студзеня ў прыгарадных аўтобусах. Пасажыры не на жар-абураліся новымі і проста «дзіўні» цэнамі за презд. Сапраўды, нічо зусім нядаўні, леташні кошт білетаў у 40—50 капеек раптам перамяніўся да 3—4 рублёў. Чаму?

Адказ тут самы банальны: вытворчасць аб'яднанне «Мінск-пасажыраўтатранс» ступіла ў рынак і таму рэзка павысіла тарыфы на презд. Гэтыя павы-шэнні крок набрала эканамі-ка абгуртаваным: значна ўзра-лі цэны на паліва, машыны, трыба ў два разы павысіць зар-плату, а тут яшчэ розныя да-даткі, кампенсацыі, іншыя вы-даткі.

— Не, у мінулым годзе ўсе без выключэння прыгарадных маршрутаў аказаліся стратнымі, — заявіў галоўны эканаміст аб'яднання Вікторыя Віктар-аўна Навік. — Вось мы і ўста-навілі новую плату — 21 ка-пейку за кіламетр.

На практыцы гэта азначала, што цэны за презд павысілі ў 7 разоў. Натуральна, пасажы-ры былі не толькі шэкаваны, але і моцна абураны такой бясплатнай абдзіраўкай, тра-бам спрод белага дня. Праў-да, у справу ўмяшаліся аб'я-данкам, і тарыф знізілі да 15

капеек за кіламетр, што такса-ма няма. Але транспартнікі незадаволены заклучкай нось-ця, бачыце, застаюцца ў прайгрышы.

Вядома, застаюцца, калі «Мінскпасажыраўтатранс» і Міністэрства транспарту рэспублікі не навучацца лічыць кожную капейку, а будуць раў-надушна глядзець на тое, як грошы пльвучу «налева».

Яшчэ летас у артыкуле «Ві-ражы» на прыгарадных марш-рутах» («Звязда», № 97) во-стра ўзнікла пытанне аб тым, што не ўсё вырочка за презд трапляе ў касу аб'я-д-наў.

Думаецца, там зрабілі адпаведныя вывады, прынялі эфектыўныя меры, каб запя-ліць «чырвоныя святло» на шля-ху заядлых амаўраў «нава-ру»? На жаль, усе засталася па-ранейшаму.

Асабліва выразана гэта ашу-канства правялася пасля рэ-ка-ла павышэння кошту рэ-за-таў. Карыстаючыся неінар-на-ванасцю пасажыраў, шафе-ры-прыгарадных павялі сабе наважыць нахабна, пачаўшы рабіць уласны «бізнес». Пера-дае чалавек, скажам, тракці-пі-цёрку, а ўзамен атрымлівае (дарэчы, далёка не заўсёды) сімвалічны штык устога толь-кі на 25 ці 40 капеек. Можна толькі ўявіць, колькі рублёў а-бярэ ў перапоўненым салоне

Іван БРАЛКА, народны дэпутат Савета Раёнаў Савета Народных дэпутатаў г. Мінска, нар. «Звязда».

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб акцызах

Артыкул 1. Палацельшчыкі акцызаў

Палацельшчыкамі акцызаў з'яўляюцца прадпрыемствы, аб'яднанні, арганізацыі, іх філіялы, аддзяленні, прадстаўніцтвы і іншыя адасобленыя падраздзяленні незалежна ад падпарадкаванасці і форм уласнасці, на якой яны заснаваны, што ажыццяўляюць вытворчую і камерцыйную дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, вырабляючы тавары (выконваючы работы, аказваючы паслугі), на якія ўстаноўлены стаўкі акцызаў.

Артыкул 2. Аб'ект абкладання

Акцызам абкладаюцца тавары (работы, паслугі), якія

Спірты, лікёра-гарэлачныя вырабы, спіртаўтрымліваючыя вахкі харчовыя экстракты

Сухія віны, плодова-гарэлачныя

Шампанскае, пеністыя віны

Каньяк

Місняя і рыбная дэлікатэсая прадукцыя

Тытунёвая вырабы

Піва

Футра натуральнае*** і вырабы з яго (акрамя футра труса і вырабаў з яго)

Безіонны аўтамабілі

Дываны і дывановыя вырабы

Шпалеры

Вырабы з хрустала

Шны для легковых аўтамабіляў

Перад абкладаннем тавараў (работ, паслуг) і стаўкі падатку могуць укладвацца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь пры зацвярджэнні бюджэту Рэспублікі Беларусь на чарговую год або ў іншым парадку, устаноўленым Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь.

У выпадках атрымання з дзяржавы, якія ўваходзяць у склад Садружнасці Незалежных Дзяржаў, тавараў, па якіх стаўкі акцызаў перавышчылі дзеючыя ў Рэспубліцы Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь у межах кампенсацыі даходаў, што выпадаюць, мае права змяняць стаўкі акцызаў па таварах, якія вывозяцца за межы Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 4. Парадак вылічэння і тэрміны выплаты акцызаў

У далейшым — прадпрыемствы.

Акрамя спірту, што рэалізуюцца для вытворчасці лікёра-гарэлачных вырабаў прадпрыемствам Рэспублікі, якім дазволена іх вытворчасць, Палацельшчыкі акцызаў Рэспублікі Беларусь у межах кампенсацыі даходаў, што выпадаюць, мае права змяняць стаўкі акцызаў па таварах, якія вывозяцца за межы Рэспублікі Беларусь.

Акрамя футра натуральнага, акцызам абкладаюцца прадпрыемствам Рэспублікі для вырабаў футравыя вырабы. Пры подпусце імі футра натуральнага для іхных мей, у бюджэце ўносяцца сумы акцызаў па ўстаноўленым парадку.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

19 снежня 1991 г. г. Мінск.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб акцызах»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб акцызах» з 1 студзеня 1992 года.

2. Закон Рэспублікі Беларусь «Аб акцызах» прымяняецца прадпрыемствамі, аб'яднаннямі, арганізацыямі і іншымі палацельшчыкамі, указанымі ў артыкуле 1 гэтага Закона, пры разліках з бюджэтам па таварах, адружэнных і аплачаных з 1 студзеня 1992 года.

3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у месцы тэрмін зацвярджэння інструкцыі аб парадку і тэрмінах выплаты акцызаў у адпаведнасці з гэтым Законом.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

19 снежня 1991 г. г. Мінск.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб падатку на паліва

Артыкул 1. Палацельшчыкі падатку

Падаткі выплачваюць прадпрыемствы, арганізацыі і прадпрыемствы, якія ажыццяўляюць збыт юрыдычным і фізічным асобам бензіна і дызельнага паліва, сіснутага і звадкаванага газу.

Артыкул 2. Аб'ект падаткаабкладання

Аб'ектам падаткаабкладання з'яўляюцца вырочка ад рэалізацыі бензіна і дызельнага паліва, сіснутага і звадкаванага газу. Пад рэалізацыяй разумеюцца перадача ва ўласнасць, продаж, абмен, бязвалютная перадача, выкарыстанне на ўласнай патрэбу.

Артыкул 3. Стаўка падатку

Стаўка падатку на паліва ўстаўляецца ў памеры 20 працэнтаў кошту бензіна, дызельнага паліва, сіснутага і звадкаванага газу, якія адносяцца да спажывання. Падаток

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

22 снежня 1991 г. г. Мінск.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на паліва»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на паліва» з 1 студзеня 1992 года.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

22 снежня 1991 г. г. Мінск.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб дарожных фондах у Рэспубліцы Беларусь

Закон устанаўлівае парадок утварэння фінансавых рэсурсаў для ўтрымання і развіцця сеткі аўтамабільных дарог агульнага карыстання і вызначае агульныя правы асновы стварэння дарожных фондаў адпаведных органаў дзяржаўнай улады, прызначэнне і выкарыстанне гэтых фондаў, крыніцы сродкаў, якія паступаюць у іх.

Артыкул 1. Віды і прызначэнне дарожных фондаў

1. На тэрыторыі Рэспублікі Беларусь фінансаванне затрат, звязаных з утрыманнем, рамонтам, рэканструкцыяй і будаўніцтвам аўтамабільных дарог агульнага карыстання, ажыццяўляецца ў асноўным за кошт мэтавых сродкаў, якія канцэнтруюцца ў рэспубліканскім і мясцовых дарожных фондах.

2. Сродкі рэспубліканскага і мясцовых дарожных фондаў маюць спецыяльнае прызначэнне і не падлягаюць адабраццю або расходуванню на патрэбы, якія не звязаны з утрыманнем і развіццём аўтамабільных дарог агульнага карыстання.

3. Сродкі рэспубліканскага дарожнага фонду накіроўваюцца на фінансаванне ўтрымання, рамонта, будаўніцтва і рэканструкцыі аўтамабільных дарог агульнага карыстання, будаўніцтва і рэканструкцыі дарожнага сервісу, прадпрыемстваў па вытворчасці дарожна-будаўнічых матэрыялаў і канструкцый, машын і механізмаў, набыццё абсталявання, якія адносяцца да рэспубліканскай уласнасці, а таксама правядзення навукова-тэхнічных распрацовак агульнаагульнага характару, затрат на кіраванне дарожнай гаспадаркай.

4. Сродкі мясцовых дарожных фондаў накіроўваюцца на фінансаванне ўтрымання, рамонта, рэканструкцыі і будаўніцтва аўтамабільных дарог агульнага карыстання, якія адносяцца да камунальнай уласнасці, а таксама затрат на кіраванне дарожнай гаспадаркай.

Абласны Саветы народных дэпутатаў або ўпаўнаважаныя імі органы выканальнай улады могуць дазваляць выкарыстоўваць сродкі мясцовых дарожных фондаў на рамонт, рэканструкцыю або будаўніцтва аўтамабільных дарог агульнага карыстання, якія адносяцца да рэспубліканскай уласнасці, на адпаведнасці тэрыторыі.

Артыкул 2. Крыніцы ўтварэння дарожных фондаў

1. Сродкі дарожных фондаў утвараюцца за кошт:

падатку на паліва;

падатку на набыццё аўтамабільных сродкаў, якія падлягаюць абавязковай рэгістрацыі ў ДАІ (акрамя легковых аўтамабіляў і матацыклаў, якія набываюцца грамадзянамі ў прыватную ўласнасць);

падатку на паліва бярэцца ў парадку і на ўмовах, устаноўленых Законам Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на паліва».

Артыкул 3. Падаток на набыццё аўтамабільных сродкаў

1. Падаток на набыццё аўтамабільных сродкаў, якія падлягаюць абавязковай рэгістрацыі ў ДАІ (акрамя легковых аўтамабіляў і матацыклаў, якія набываюцца грамадзянамі ў прыватную ўласнасць), выплач-

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

19 снежня 1991 г. г. Мінск.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб дарожных фондах у Рэспубліцы Беларусь»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб дарожных фондах у Рэспубліцы Беларусь» з 1 студзеня 1992 года.

2. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у межах кампенсацыі даходаў, што выпадаюць, мае права змяняць стаўкі акцызаў па таварах, якія вывозяцца за межы Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

23 снежня 1991 г. г. Мінск.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб фарміраванні і выкарыстанні мінімальнага спажывецкага бюджэту

Гэтым Законом вызначаюцца прыныцы фарміравання і выкарыстання, парадок зацвярджэння і перагляду мінімальнага спажывецкага бюджэту, які з'яўляецца асновай для сацыяльных нарматываў.

Артыкул 1. Пяніцэ мінімальнага спажывецкага бюджэту

Мінімальны спажывецкі бюджэт уключае сабой расход на набыццё набору спажывецкіх тавараў і паслуг, якія забяспечваюць асноўныя фізіялагічныя і сацыяльна-культурныя патрэбы чалавека.

Артыкул 2. Назначэнне мінімальнага спажывецкага бюджэту

Мінімальны спажывецкі бюджэт выкарыстоўваецца як сацыяльны нарматыв для:

прагнавання змянення ўзроўню жыцця насельніцтва; умяшчэння сацыяльнай абароны і падтрымкі найменш абароненых слабаў насельніцтва; вызначэння мінімальнага размеру заробатнай платы, пенсій, стипендыяў, дапамог і іншых сацыяльных выплат;

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб фарміраванні і выкарыстанні мінімальнага спажывецкага бюджэту»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб фарміраванні і выкарыстанні мінімальнага спажывецкага бюджэту» з 1 студзеня 1992 года.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

9 студзеня 1992 г. г. Мінск.

заводу пакупкі гэтых сродкаў да рэгістрацыі, а ў выпадку змены ўдальнага — пры пер-

Аўтамабільныя сродкі	Працэнт ад прадэкспартнай цэны
Грузавыя аўтамабілі	10
Пікапы і легковыя фургоны	10
Аўтобусы	20
Спецыяльныя аўтамабілі	10
Прычэпы і паўпрычэпы	5
Легковыя аўтамабілі і матацыклы, у тым ліку таксаматоры	20
	10

2. Рэгістрацыя або перарэгістрацыя аўтамабільных сродкаў, пералічаных у пункце 1 гэтага артыкула, без прад'яўлення кватітэй або плацежнага даручэння аб выплаце падатку на набыццё аўтамабільных сродкаў не праводзіцца.

3. Ад выплаты падатку вызваляюцца:

грамадскія арганізацыі інвалідаў, якія выкарыстоўваюць набытае транспарт для выканання сваёй статутнай дзейнасці;

прадпрыемствы аўтамабільнага агульнага карыстання на транспартных сродках, якія заняты перавозкай пасажыраў (акрамя таксі);

прадпрыемствы, якія ажыццяўляюць будаўніцтва, рамонт і ўтрыманне аўтамабільных дарог агульнага карыстання;

калгасы, саўгасы, сельскія (фермерскія) гаспадаркі, міжгаспадарчыя прадпрыемствы і арганізацыі, сельскагаспадарчыя калератывы і іншыя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы;

арганізацыі і ўстановы, якія знаходзяцца на дзяржаўным бюджэце.

Артыкул 5. Транзітны падаток

Транзітны падаток бярэцца ў парадку, які вызначаны Законам Рэспублікі Беларусь «Аб транзітным падатку», калі інаш не прадугледжана міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 6. Адлічэнні сродкаў карыстальнікаў аўтамабільных дарог

1. Прадпрыемства, аб'яднанні, установы і арганізацыі, якія ажыццяўляюць перавозку аўтамабільных сродкаў, якія ўносяць карыстальнікамі аўтамабільных дарог; адлічэнні ад даходаў па эксплуатацыі аўтамабільнага транспарту.

2. У мясцовых дарожных фондах заліваюцца 80 працэнтаў сум адлічэнняў, якія ўносяць карыстальнікамі аўтамабільных дарог.

Артыкул 7. Падаток на паліва

Падаток на паліва бярэцца ў парадку і на ўмовах, устаноўленых Законам Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на паліва».

Артыкул 8. Падаток на набыццё аўтамабільных сродкаў

1. Падаток на набыццё аўтамабільных сродкаў, якія падлягаюць абавязковай рэгістрацыі ў ДАІ (акрамя легковых аўтамабіляў і матацыклаў, якія набываюцца грамадзянамі ў прыватную ўласнасць), выплач-

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

23 снежня 1991 г. г. Мінск.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб падатку на дабаўленую вартасць

Артыкул 1. Палацельшчыкі падатку

Палацельшчыкамі падатку з'яўляюцца юрыдычныя асобы (уключаючы замежных), якія ажыццяўляюць вытворчую і камерцыйную дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь незалежна ад падпарадкаванасці і форм уласнасці, на якой яны заснаваны.

Артыкул 2. Аб'ект падаткаабкладання

Аб'ектам падаткаабкладання з'яўляюцца вартасць, якую прадпрыемства (як у сферы вытворчасці, так і абароту) дабаўляе да вартасці сыравіны, матэрыялаў або тавараў пры вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі, тавараў, выкананні работ і аказанні паслуг.

Падаткам на дабаўленую вартасць абкладаюцца:

1) дабаўленая вартасць пры продажы ўсіх тавараў, вырабленых, набытых або нарыхтаваных адным юрыдычным асобам другім юрыдычным фізічным асобам. Таварам лічыцца прадмет, выраб, маёмасць, прадукцыя;

2) дабаўленая вартасць пры продажы тавараў і паслуг унутры прадпрыемства для ўласнага спажывання на матэрыялах, з'яўляюцца вытворчай дзейнасцю, а таксама сваім работнікам;

3) дабаўленая вартасць на выкананні работ і паслуг;

4) дабаўленая вартасць пры паступанні прадукцыі без аплаты вартасці ў абмен на іншую прадукцыю (паслугу), а таксама бязвалютная перадача тавараў і паслуг.

Не абкладаюцца падаткам на дабаўленую вартасць абароты па рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), па якіх выплачваюцца ў бюджэт акцызы.

Артыкул 3. Абкладанне абароту

Дабаўленая вартасць, якая абкладаецца падаткам, вызначаецца зыходзячы з сумы, атрыманай за тавары, выкананыя работы і аказаныя паслугі за вылікам матэрыяльных затрат на вытворчасць гэтай прадукцыі (работ, паслуг).

Амартызаваны асноўны фонд даў у склад матэрыяльных затрат не ўключаецца.

Пры абмене тавараў або абменавальным абароце, калі зменіліся аплаты за тавар, выкананую работу або аказаную паслугу, абменіцца пастаўка тавараў, выкананых работ або аказаных паслуг, абкладаецца абарот вылічэння зыходзячы з цэн (тарыфаў) кожнага тавара, работы, паслугі, якія прымяняюцца прадпрыемствам на момант заключэння дзелкі.

У аналігічным парадку вызначаецца дабаўленая вартасць пры выкарыстанні прадпрыемствам тавараў для ўласных патрэб на матэрыялах, з'яўляюцца вытворчай дзейнасцю.

Пры выкананні работ (аканчэнні паслуг), для ўласных патрэб на матэрыялах, з'яўляюцца вытворчай дзейнасцю, абкладаецца абаротам з'яўляецца сума расходаў падаткаплательшчыка, звязаных з выкананнем работ (аказаннем паслуг), за вылікам матэрыяльных затрат.

Вартасць зваротнай тары не ўключаецца ў падаткаабкладальную суму, за выключэннем пераходнай рэалізацыі прадпрыемствам-вырабшчыкам тары, па якой падаток выплачваецца ў агульным парадку.

Сума падатку на дабаўленую вартасць уключаецца ў адпаведную цэну тавараў (работ, паслуг).

Устаноўленыя памеры гандлёвых і аптова-бытовых складаў, гандлёвых надбавак, пазначак (накліпак) прымяняюцца да цэн з улікам падатку на дабаўленую вартасць.

У будаўнічых, будаўнічых-мантажных і рамонтных арганізацыяў абкладаецца абаротам з'яўляюцца вартасць будаўнічых-мантажных і рамонтных работ за вылікам матэрыяльных затрат.

Артыкул 4. Стаўка падатку

Стаўка падатку на дабаўленую вартасць устанаўліваецца ў памеры 28 працэнтаў.

Артыкул 5. Інстытуты на падатку

Ад падатку на дабаўленую вартасць вызваляюцца:

1) паслугі гарадскога пасажырскага транспарту, а таксама паслугі па перавозцы пасажыраў у прыгарадных зонах рачным, чыгуначным і аўтамабільным транспартам;

2) абароты, звязаныя з раздзяржаўным і прыватна-дзяржаўным уласнасцю;

3) работы, якія фінансуюцца за кошт бюджэту Рэспублікі Беларусь.

* У далейшым — прадпрыемствы.

Абкладанне падаткам на дадох па стаўцы 80 працэнтаў.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

19 снежня 1991 г. г. Мінск.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на дабаўленую вартасць»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на дабаўленую вартасць» з 1 студзеня 1992 года.

2. Закон Рэспублікі Беларусь «Аб падатку на дабаўленую вартасць» прымяняецца юрыдычнымі асобамі пры разліках з бюджэтам за тавары, аказаныя паслугі і выкананыя работы пачынаючы з 1 студзеня 1992 года.

3. Усталяваць, што абароты па падатку на пераходных выданнях, праведзеных з 1 студзеня 1992 года, падаткам на дабаўленую вартасць не абкладаюцца.

4. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у месцы тэрмін зацвярджэння інструкцыі аб парадку і тэрмінах унясення падатку ў адпаведнасці з гэтым Законом.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

19 снежня 1991 г. г. Мінск.

Акцыянернае таварыства
«Белаграпрамбёржа»

НА ТАРГАХ У ПЯТНІЦУ 17 СТУДЗЕНЯ 1992 ГОДА ЗАКЛЮЧЕНА 127
ГАНДЛЕВЫХ ЗДЗЕЛАК НА СУМУ 15,3 МЛН. РУБЛЕЎ
СЯРОД ПРАДАДЗЕННЫХ І КУПЛЕННЫХ ТАВАРАЎ:

Назва тавару	Колькасць	Адзінца вымярэння	Цена за адзінку (рублямі)
Збожжа фуражнае і насеннае	216	тона	4.100—6.000
Насенне амантану	500	кг	60
Буйная рогатага жывёлы ў жывой вазе	30	тона	30.000—35.000
Яйкі курынае	10.000	штука	1.50
Тушкіна з ялавічыны ў слоіках па 338 гр.	12.000	слоік	45—50
Тушкіна з ялавічыны і свінай ў слоіках па 0,5 л	4.000	слоік	47
Крумы гразіцы	1	тона	62.000
Чысты бульбяны	10	тона	30.000
Кружал бульбяны	10.000	кг	20
Кроп сушаны	10	тона	14.000
Пернік маты	15.000	кг	18
Напітак яблычны ў слоіках па 3 л	5.000	слоік	30
Каміот з чарнапалоднай рабін			
у слоіках па 0,5 л	2.500	слоік	14
Рагу з агародніны ў слоіках па 0,5 л	8.000	слоік	12
Бурякі марынаваны ў слоіках па 3 л	2.000	слоік	22
Журавіны працэнтны з цукрам			
у слоіках па 0,5	4.000	слоік	52
Таматы марынаваны ў слоіках па 3 л	5.000	слоік	31
Агуркі марынаваны ў слоіках па 3 л	3.000	слоік	38
Малярдушка ў пакетах па 50 г	300	пакет	15
Мята перцавая (пакет па 50 г)	300	пакет	15
Меліса (пакет па 50 г)	300	пакет	15
Шалфей (пакет па 50 г)	300	пакет	15
Кава смажаная ў зярнятах	4.000	кг	450
Гарэлка «Пішнічаная» ў бутэльках па 0,5 л	1.000	бутэлька	120
Настойка «Зуброўка» ў бутэльках па 0,5 л	6.500	бутэлька	6,10
Цыгареты «Астра»	1.000	пачок	110.000
Будыдзер ДП-75 Балотны	4	шт.	10
Цыкі 4x100 мм	20.000	шт.	1,20
Цягла	6	шт.	2.312,50
Кульгаватар пласкарэз КПШ-9	4	шт.	15.000
Севялка СПЧ-6	4	шт.	30.000
Рэсідвальнік РОУ-6	2	шт.	150.000
Трактор ДТ-75	1	шт.	35.000
Трактор Т-150К 6/у 1988 г. на ходу	1	шт.	530
Пліты перакрывальныя ППГ-5, размер 6.000x1.500	70	м. куб.	2.000
Дошка абразная, 30	100	шт.	22.000
Папера афсетная № 1	8	тона	35.000
(60—70 гр./м.кв.), рулоны	4	шт.	1.150
Рухавік М-2141-2 («Масквіч-2140») новы	200	шт.	90.000
Шкло лабавое для аўтамабі-			
ля «Масквіч-2140»	200	шт.	500
Тэлефакс «Samsumg»	1	шт.	12
Шкло лабавое да ВАЗ 2101-2107,	100	шт.	150
сталінгі, вытворца—завод «Арсенал»	500	шт.	
Вухналі — чыкі для коўкі коней	2.500	шт.	
Праціна			
Ланіот гаспадарчы для прывязі	1.000	шт.	70
жывёлы, троканцовы	10	кампл.	800
Вупраж конскі			

Нагадаем, што таргі праводзяцца штотыднёва, па пятніцах, з 11.00
па адрасу: г. Мінск, вул. Казінец, 86, корпус 2. Рэгістрацыя ўдзельнікаў з 9.00.
Даведкі па тэлефонах: 77-07-26, 77-00-90.

БЕЛАРУСКИ ОРДЕНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦІГА
ТЭХНАЛАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ С. М. КІРАВА

АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС

НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТНЫХ ПАСАД

загадчыка кафедры гісторыі, паліталогіі і асноў эканамічнай тэорыі (узрост не
старэй за 60 гадоў); дацэнтаў гэтай кафедры (6, з іх 2 — па гісторыі і культуры
Беларусі, 1 — па паліталогіі і 3 — па асновах эканамічнай тэорыі); асістэнтаў
(3, з іх 2 — па гісторыі і культуры Беларусі, кандыдаты гістарычных навук і 1 —
па асновах эканамічнай тэорыі, кандыдаты эканамічных навук);

загадчыка кафедры філасофіі і права (узрост не старэй 60 гадоў), дацэнтаў (4
— па філасофіі), асістэнта — па правах;
прафесара кафедры хімічнай перапрацоўкі драўніны;
дацэнта кафедры дрэваапрацоўчых станкоў і інструментаў;
старшых выкладчыкаў кафедры лесаўпарадкавання (кандыдаты навук, спецыя-
лізацыя геадэзія), хіміі і тэхналогіі электрахімічных вытворчасцей (кандыдаты хі-
мічных навук);

А ТАКСАМА НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

дацэнтаў кафедры тэхналогіі сілікатаў і лясных машын і тэхналогіі лесанарых-
товак (кандыдаты навук).

Тэрмін падачы дакументаў — месяц з дня апублікавання аб'явы.

Дакументы высылаць па адрасу: 220630, г. Мінск, вул. Сявядлова, 13а, БТІ
імя С. М. Кірова, аддзел кадраў.

Першая праграма

6.00. Рэгіяна.
6.35. Дзіцячы музычны клуб.
9.15. Разам з чымінамі. Цыкл
напай вуліцы.
9.50. Тэатр пласк ТВ.
10.50. «Чалавек са звалі». Маст.
фільм. 2-я серыя.
12.00. Навіны (з сурдальніка-
дама).
12.20. «Дзеці толькі і веча-
раюць». Маст. фільм.
12.40. «Па той бок рамы. 3
ушыяны...»
13.25. Канцэрт Дзяржаўнага ака-
дэмічнага тэатра Азербайджана.
13.55. Вялікіот.
14.00. «Як дабіцца поспеху». Пе-
радава 3-я.
14.15. Тэлемяст.
15.00. Навіны.
15.20. «Сёння і там». Маст.
фільм. 2-я серыя.
15.50. «Сёння і там». Маст.
фільм. 2-я серыя.
16.55. Малены канцэрт.
17.10. Падарожжа ў краіну ка-
зак і прыгод. Выпуск 2-й.
18.00. Навіны.
18.20. Фільм-канцэрт «Святла
нашай вуліцы».
18.45. Па законах рынку. «Дзі-
вацкіх прыватнасцяў».
19.00. Навіны.
19.25. Аляксандра навіны (Го-
мелі).
19.35. Наш наместарый. «Ад
рубы да талера». Маст.
фільм. 2-я серыя.
19.40. Аб пераходах без дыпла-
маты. Беларускае саліскае
пастанова.
20.25. Калыханкі.
20.45. Здароўе.
21.10. «Вярхоўе сібірскае». Маст.
фільм.
21.35. «Шкіны лабірынт». Маст.
фільм.
23.15. НІКА.

8.20. Нямецкая мова. 1-ы год
навування.
8.30. Волны час. «Дай лапу, ся-
бры».
18.55. «Тэлевушчыня» запра-
шае.
19.00. Панарама.
19.25. Аляксандра навіны (Грод-
на).
19.35. Зацэпайце маё пісьмо...
19.40. Роднае слова.
20.25. Калыханкі.
20.45. Тыдзень беларускага ўра-
да.
21.00. У пошуках «цёплага до-
ма». Маст. фільм.
21.35. Кіно.
23.35. НІКА.

Першая праграма
6.00. Рэгіяна.
6.35. Падарожжа ў краіну ка-
зак і прыгод. Выпуск 2-й.
9.25. Кінапанарама.
10.40. Напавіна са звалі. Маст.
фільм. 3-я серыя.
12.00. Навіны (з сурдальніка-
дама).
12.20. Канцэрт фальклорнага ака-
дэмічнага тэатра.
12.40. «Дзеці толькі і веча-
раюць». Маст. фільм.
12.50. «Дзеці толькі і веча-
раюць». Маст. фільм.
13.25. Канцэрт фальклорнага ака-
дэмічнага тэатра.
13.55. Вялікіот.
14.00. «Як дабіцца поспеху». Пе-
радава 3-я.
14.15. Тэлемяст.
15.00. Навіны.
15.20. «Сёння і там». Маст.
фільм. 2-я серыя.
15.50. «Сёння і там». Маст.
фільм. 2-я серыя.
16.55. Малены канцэрт.
17.10. Падарожжа ў краіну ка-
зак і прыгод. Выпуск 2-й.
18.00. Навіны.
18.20. Фільм-канцэрт «Святла
нашай вуліцы».
18.45. Па законах рынку. «Дзі-
вацкіх прыватнасцяў».
19.00. Навіны.
19.25. Аляксандра навіны (Го-
мелі).
19.35. Наш наместарый. «Ад
рубы да талера». Маст.
фільм. 2-я серыя.
19.40. Аб пераходах без дыпла-
маты. Беларускае саліскае
пастанова.
20.25. Калыханкі.
20.45. Здароўе.
21.10. «Вярхоўе сібірскае». Маст.
фільм.
21.35. «Шкіны лабірынт». Маст.
фільм.
23.15. НІКА.

Матэрыялы падрыхтаваў
да друку М. ЧАХОУСКІ
(тэл. 32-41-92)

Яблыня расце з... чаранка

Атрымаць сям'я дачу ці
нейкі агародзік, і перад ёй паў-
стае праблема: дзе ўзяць дрэў-
цы. У спецыяльных гадаваль-
ніках чэргі ці ўсё ўжо прада-
дзена. Вымушаны зварнуцца
да амацараў на базары. А там
могучы прапанавы абы-што.
Набытае абло, а вырастае
зусім іншае.

Найлепш паспрабаваць вы-
гадаваць дрэўца самому. У ле-
се, ля дарогі, на сметніках дай-
каў стэпкі, што можна закла-
даць вялікі сад. А вам жа па-
трэба чатыры-пяць дрэўцаў.

Чаму мы гаворым пра гэты
цыпер? А таму, што настала
пара завадскага дрэўнага кампа-
нента — чаранкі. На пачат-
ку з'явіліся зачыненыя дрэўца,
і ў іх атрымалася сэнс сло-
ва спадчы. Які чаранка пабудзе-
це і прышчыпіце, такое і выра-
сць будзе. Без падману.

Чаранкі з'явіліся спецыяль-
ным спосабам. Выбіраюць га-
лічкі з асветленых частак дрэ-
ва. На іх пуншкі моцна, до-
бра развітыя, сядзяць амаль
адна ля адной. А гэта крэ-
тае, што трэба. Леппі, вядома,
выразаць галічкі, якія загну-
ваюць крону ці імкнучыся ўгору.
Зразаем так, каб не заставаўся
няжык — як мага бліжэй да

Пырнік-лекар?

Людзі, якія трымаюць сабак,
заўважалі, як ахвотна іх ча-
тырхалі сярбы адпачываю-
чых чаранкаў. Чаму? А таму, што гэта
расліна мае немалую лекавую
сілу, дапамагаючы ачысціць
страўнік, падашыць састаў
крыві.

Чалавек найбольш ужывае
карані. Памятаеце, якія плясці-
ты, з жылкамі, крывыя, вы-
нутыя, белыя і карычневатыя.
І паўзаў па агародзе, нібы
чаранкі. Найбольш там, дзе
рыхляе, добра ўгноеная глеба.
Мы іх зішчам у вельбарнай
колыскай. А можна і з карыс-
цю выкарыстоўваць. Пырнік паў-

Морква... пабялепа

Вы пішце, што морква, за-
хоўваючыся ў сакавіку, да 85
у мільёнаў гэтае імякі белавы-
м колерам.

(Са званка ў радыёэфі-
рэ).

Відаць, прадукцыя паражка
белая глы. А ёсць і чор-
ная ці бурая. Узбуджальнікі іх
— грыбы. Ён знаходзіцца ў
глебе, адкуль трапляе на
корань, а пры цёплым вільгот-
ным надвор'і пачынае сваю згу-
бую работу.

Ніякай «кімкі» яго не дой-
меш. Ды і нельга гэтага рабіць.
Сістэматычна правяралі морк-
ву. Выбіраюць не толькі хворыя,
але і здаровыя плады, якія
знаходзіліся побач з гні-
лымі. Яны таксама могуць за-
хварэць. Дома іх памыюць, па-
каляць у пакеты і захоўваюць
на дзе халадзільніка ці ў ха-
ладным падвале (тэмпература

Зяленіва ў пакоі

Зіма, як кажуць, набірае
размах. Яшчэ некалькі тыдняў
— і будзе не пік. Мы сумеем
па зялёнаму, ды і арганізм па-
трабуе яго.

Многія заставілі свае пада-
коннікі рознымі спадчынкамі, а
ў іх «бжыжы» ўверх дыбуля.
Вырошчванне яе пад сілу ко-
жаму. Цыбуліна, якая крапу-
ла ў рост, бліжэйшая, вада,
святло — вось і ўсё. Толькі
сачыць, каб цыбуліна не пла-
вала, бо хутка загніе. Вада
паўна дасягаць толькі донца.
Зяленіва ўстаўляць цыбуліну ў
выраўнаваны ў кардонцы дзір-
ку. Але найлепш зрабіць, як
кажуць, фундаментальна ў ас-
ноўку вітамінага ўрадка. У
цыбулінах (лепш шматзатч-
кавых ці «яновічкі») абрэ-
заць шышку па паўсантыметра.
Ставім іх донцамі на вільгот-
ны адуцік, лапцек, проста ў ва-
ду, пакуль не пусцяць па не-

стволіка.
Выбраўшы чаранкі з'явіваем
у пучкі, на якіх — фанерка з
выраза напісанай (простым
алюмак) назвай сорту. Пажа-
дана дваіная страхоўка. У спе-
цыяльныя шытат назаўваж ко-
лер завязкі. Страцілі этыкет-
ку — выраўнаць завязкі і за-
піс у шытку.

Захоўваць дубчыкі-чаранкі
лепш у снезе з паўночнага боку
хлява ці дачы. Загарнуць іх
у поліэтыленавую плёнку.
Каб не дабраліся мышы,
схованку абтаптаць. Равняй
вясной чаранкі пераносіцца ў
падвал.

Чаранкі нарыхтоўваюцца і
вясной для абуджэння раслін.
Але тут можа быць «сюрпрыз»:
чаранка прышчыпілі, а ён не
пайшоў у рост — з'явіўся пунш-
кі падмерзлі. Так што лепш усё
ж нарыхтаваць на пачатку ха-
ладоў, калі не было яшчэ мо-
ноты (за 25 градусаў) мар-
азаў.

І апошняе. Бездэ рэкаменда-
цыі захоўваць матэрыял для
прышчыпкі ў халадзільніку.
Але чаранкі пры гэтым могуць
падсохнуць. Там іх трэба ад-
мочваць у вадзе, прымаць ін-
шыя меры для ажывлення. І ча-
ста безвынікова.

Пырнік-лекар?

Людзі, якія трымаюць сабак,
заўважалі, як ахвотна іх ча-
тырхалі сярбы адпачываю-
чых чаранкаў. Чаму? А таму, што гэта
расліна мае немалую лекавую
сілу, дапамагаючы ачысціць
страўнік, падашыць састаў
крыві.

Чалавек найбольш ужывае
карані. Памятаеце, якія плясці-
ты, з жылкамі, крывыя, вы-
нутыя, белыя і карычневатыя.
І паўзаў па агародзе, нібы
чаранкі. Найбольш там, дзе
рыхляе, добра ўгноеная глеба.
Мы іх зішчам у вельбарнай
колыскай. А можна і з карыс-
цю выкарыстоўваць. Пырнік паў-

Морква... пабялепа

Вы пішце, што морква, за-
хоўваючыся ў сакавіку, да 85
у мільёнаў гэтае імякі белавы-
м колерам.

(Са званка ў радыёэфі-
рэ).

Відаць, прадукцыя паражка
белая глы. А ёсць і чор-
ная ці бурая. Узбуджальнікі іх
— грыбы. Ён знаходзіцца ў
глебе, адкуль трапляе на
корань, а пры цёплым вільгот-
ным надвор'і пачынае сваю згу-
бую работу.

Ніякай «кімкі» яго не дой-
меш. Ды і нельга гэтага рабіць.
Сістэматычна правяралі морк-
ву. Выбіраюць не толькі хворыя,
але і здаровыя плады, якія
знаходзіліся побач з гні-
лымі. Яны таксама могуць за-
хварэць. Дома іх памыюць, па-
каляць у пакеты і захоўваюць
на дзе халадзільніка ці ў ха-
ладным падвале (тэмпература

Зяленіва ў пакоі

Зіма, як кажуць, набірае
размах. Яшчэ некалькі тыдняў
— і будзе не пік. Мы сумеем
па зялёнаму, ды і арганізм па-
трабуе яго.

Многія заставілі свае пада-
коннікі рознымі спадчынкамі, а
ў іх «бжыжы» ўверх дыбуля.
Вырошчванне яе пад сілу ко-
жаму. Цыбуліна, якая крапу-
ла ў рост, бліжэйшая, вада,
святло — вось і ўсё. Толькі
сачыць, каб цыбуліна не пла-
вала, бо хутка загніе. Вада
паўна дасягаць толькі донца.
Зяленіва ўстаўляць цыбуліну ў
выраўнаваны ў кардонцы дзір-
ку. Але найлепш зрабіць, як
кажуць, фундаментальна ў ас-
ноўку вітамінага ўрадка. У
цыбулінах (лепш шматзатч-
кавых ці «яновічкі») абрэ-
заць шышку па паўсантыметра.
Ставім іх донцамі на вільгот-
ны адуцік, лапцек, проста ў ва-
ду, пакуль не пусцяць па не-

ВЫ ПРАСІЛІ РАСКАЗАЦЬ

Уладзімір ГОЙТАН

Банда Мезіна

(Працяг. Пачатак у № 8—12).
Затым без усялякага ўступу ён сказаў сле-
дачым:

— Прашу цбе уважліва выслухаць гэтыя
чалавек. А я пакуль пайду, не буду перашка-
джаць. Потым перагаворым.

Па меры таго, як Сяргей раскаваў сле-
дачым сваю жыццёвую эпопею, той слухаў з
усёй ўважлівасцю. А калі той
перайшоў да ўзваротнай размовы з Мезіным,
наведваў аб яго прапановы забіць Парашан-
ка. Дамурадаў ледзь стрымаўся. Вядома, ён
і раней паддэраваў Мезіна ў брудных спра-
вах, ды і пасля таго, як Парашанка на-
ведваў пра сваю версію адносна аграблення
касіры калітас «Іскра», вырашыў ушчыўна
занаць гэтым сэржантам міліцыі. А цпер
усё гэты хлопек... Паламла яго жыццё, па-
круціла ўсё ж калітковае не зналама.
Следчы не ўнімаўся ў праўдзівасці яго рас-
казаў, які ў шматлікіх месцах і пры іншых аб-
ставах можна было б прыняць за злы жарт,
розыгрыш.

Сяргей скончыў свой расказ, замаўчаў. Паў-
за зацягвалася. І ён спытаў:

— Грамадзянін следчы, што ж мне цяпер
рабіць?

— Па-першае, Сяргей, у мяне ёсць імя і
імя па бацьку, — сказаў Дамурадаў. — За-
вучы мяне, між іншым, Алег Іванавіч. Што
тычыцца грамадзяніна следчага, дык гэта
усё засталася ў мінулае. І сённяшнія вашы
павадзіны — лепшае таму пацвярджэнне. Ды-
каў, які прыйшаў да нас. Думаю, лішне на-
гадаваць аб тым, што ўсё, пра што вы тут
расказалі, таяка. Нікогды і нікогды слова
Гэта, зрэшты, і ў мэтах вашай жа бясекі.
Калі Мезін відаць, дастакова маленькага
набёку... Паверце, ён нас не папхнуў. А цпер
адносна давайшых павадзінаў. Паколькі
мы ўвогуле зацікаваліся на яго прапановы,
выкарыстаўшы ўсё, што ён ні парасіў. Мяркуючы
на ўсім, вы яму спатрэбіліся не толькі для
таго, каб забіць Парашанку. Думае выкарыс-
таваць вас і ў далейшым. Зразумела, пра ўсё
наведваемыя нам.

Мезін не аніхадзіў сабе месца. Ён ужо
шэкаваў, што вынікнуў у раку зброю. Ця-
пер, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай, прамышля-
лі. У прынічце, зброю можна было схавалі
у лесе пад карчом. Цяпер ён не дажыўся са-
мыя галаву, дзе ён ўзніў. Да таго ж, трэба
некалькі актывізаваць, там самым і ад са-
бы, калі з'явіўся Сяргей, можна б бы-
ло зноў патрэбіць жлобішніх багачаў. Па-
спыталіся яны тады з Тэнякай